

Socialdemokraterna,
Miljöpartiet och
Vänsterpartiet förslag
till budget och mål för
Region Halland 2022

Innehållsförteckning

1. Inledning

2. Framtidens hälso - och sjukvård

Jämlik och nära vård

Vård ska ges i tid

Bekämpa psykisk ohälsa

3. Region Halland - en region för hållbar tillväxt

Kultur för ett levande Halland

En klimat- och miljösmart region

4. Kompetens för framtiden

5. Indikatorer

5.1 Fattigdom

5.2 Ingen hunger

5.3 Hälsa och välbefinnande

5.4 God utbildning för alla

5.5 Jämställdhet och jämlikhet

5.6 Rent vatten och sanitet

5.7 Hållbar energi för alla

5.8 Anständiga arbetsvillkor för alla och ekonomisk tillväxt

5.9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

5.10 Minskad ojämlikhet

5.11 Hållbara städer och samhällen

5.12 Hållbar konsumtion och produktion

5.13 Bekämpa klimatförändringen

5.14 Hav och marina resurser

5.15 Ekosystem och biologisk mångfald

5.16 Fredliga och inkluderande samhällen

5.17 Genomförande och globalt partnerskap

6. Ekonomi

Hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning

Ekonomiska förutsättningar under planperioden

Övriga förändringar samt bokslutsanalys

Investeringar

Utrymme för långsiktiga utökningar

1. Inledning

Vår region befinner sig i en speciell tid. Pandemin har drabbat landet och vår region hårt. Det är tack vare vårdpersonalens hårda arbete och insatser som vår region har klarat av att hantera pandemin. Krisen kräver att vi utvecklar vår region och gör rätt prioriteringar i framtiden.

De rödgröna partierna är övertygade om att Region Halland kan vara en region med stark framtidstro. Nu måste vi med gemensamma krafter möta de utmaningar vi står inför. Vi behöver se till att flera sjuksköterskor, undersköterskor och läkare anställs i vården. Vi behöver föra en ansvarsfull ekonomisk politik för att trygga välfärden.

I vår budget tillför vi nya satsningar till vuxenpsykiatri, Peer support och kulturen. Budgetförslaget innehåller viktiga satsningar på personalen samtidigt som vi tar bort effektiviseringskrav för verksamheter som rör närsjukvården, psykiatri, kultur och skola. Vårt budgetförslag innebär vidare steg för att säkerställa att Region Halland har beredskapslager inför framtida kriser. Det är en offensiv budget som höjer ambitionen för regionen.

Klimatomställningen är en av vår tids ödesfrågor. Alla måste dra sitt strå till stacken och Region Halland har ett ansvar både för sin egen verksamhets miljö- och klimatpåverkan men också för en hållbar regional utveckling. Vår region behöver ställa om.

I dag påverkas livslängd, hälsa, möjligheten till jobb, löneskillnader och tilltron till omvärlden av en rad olika faktorer. Halland är varken jämlikt eller jämställt. Region Halland ska medverka till ett samhälle där alla känner sig välkomna och ges möjlighet att bidra. Då krävs social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet både i det interna och externa arbetet. Vi rödgröna partier vill att de globala målen för hållbar utveckling, Agenda 2030, prioriteras högt i Region Hallands insatser.

2. Framtidens hälso - och sjukvård

Hälso- och sjukvården i Halland ska präglas av en jämlikhetssyn, vilket tydliggörs i principen att vård ska ges efter behov. Invånarnas egenskaper eller personliga bakgrund ska inte påverka tillgången till kvalitativ vård utan vård ska finnas tillgängligt för alla oavsett faktorer som exempelvis kön eller socioekonomi. Vården ska utvecklas efter invånarnas behov, inte efter vinstintresse. Invånarens behov av vård ska prioriteras framför vinstintressen. Vi prioriterar sjukvården.

Utgångspunkten för utvecklingen inom och av hälso- och sjukvården behöver vara att patientens flöde genom hälso- och sjukvårdssystemet och invånarnas olika kontakter med vårdens aktörer ska syfta till att öka hälsan och livskvaliteten, liksom att förebygga och minska ohälsa. Pandemin har visat att det finns ett stort behov av rehabilitering och habilitering. Dessa områden behöver förstärkas för att möta de växande behoven hos olika grupper i samhällen.

Region Halland levererar idag i flera delar en god hälso- och sjukvård. Dagens system och strukturer innebär att det i framtiden blir svårt att möta ett ökat behov av vård i takt med en åldrande befolkning. För att Region Halland i framtiden ska kunna leverera en god hälso- och sjukvård kräver det samverkan med andra aktörer, ökad delaktighet, ta till sig nya behandlingsmetoder och ta tillvara på digitaliseringens möjligheter.

De framtida utmaningarna är många och komplexa. Sjukvården kan redan nu göra väldigt mycket mer avancerad vård än tidigare och utvecklingen i framtiden kommer gå ännu snabbare. Detta kommer att öka kostnaderna i framtiden och därför måste Region Halland agera redan nu. Vård och ingrepp som görs någon gång i livet ska samlas på färre platser i landet för att säkra kvaliteten, det kommer påverka utbud och innehåll på alla vårdinrättningar i framtiden.

Ineffektiva system som Vårdval plus behöver avskaffas. Modellen är för resurskrävande när det gäller administration och uppföljningar. Resurserna ska istället användas till att ge Hallands invånare en bättre vård.

Jämlik och nära vård

Vården ska vara så nära medborgaren som möjligt. Patienterna ska finnas med i arbetet för att utveckla hälso- och sjukvården. Vårdcentralerna ska vara patientens trygga hand genom hela vårdförloppet. Samtidigt behöver vården i större utsträckning möta människors ökade rörlighet. Om patienten arbetar i en kommun men är bosatt i en annan ska personen inte behöva åka hem för att söka vård.

Bemötandet i vården och den hjälp man får som patient ska vara densamma oavsett patientens ekonomi, utbildningsnivå, kön eller funktionsvariation. Vården i Halland ska vara jämlik.

Primärvården behöver särskilt utökade resurser och mer personal för att dels kunna erbjuda invånarna en nära vård samt för att kunna ställa om för att öka samverkan med specialistvården. Förflyttningen är ett långsiktigt arbete och ska ske i den takt som är acceptabelt ur ett arbetsmiljöperspektiv. För att det ska fungera bra behövs mer resurser och personal till vårdcentralerna.

Region Halland måste ta till vara på de digitala möjligheter som finns både när det gäller hur invånarna söker vård men även i patientmöten. Under 2020 har en utveckling inom detta område varit nödvändig och mycket har hänt. Det är viktigt att ta till vara på de erfarenheter som finns för fortsatt utveckling och kvalitetssäkring. Det är en utmaning att driva utvecklingen framåt och samtidigt ge förutsättningar för de invånare som inte har förutsättningar att använda sig av digitala verktyg.

Kompetensen att möta människor i vården på lika villkor behöver utvecklas i Halland. En särskilt utsatt grupp i samhället är HBTQ-personer som löper ökad risk för att utsättas för våld, hot och kränkande behandling.

Region Halland erbjuder HBTQ-diplomering i samverkan med andra regioner, men verksamheterna har också möjlighet till kortare utbildningar för att komma igång, eller arbeta vidare på bemötande. Vi vill att fler, både verksamheter i egen regi och inom vårdvalet, ska ha genomgått åtminstone halvdags utbildningar där personalen får möjlighet att diskutera hur de hanterar olika situationer. Vårdcentraler, barnvårdscentraler, mödravårdscentraler samt medicinkliniker är prioriterade.

Tillsammans med kommunerna arbetar Region Halland för att socialtjänst, hälso- och sjukvård och skola i Halland ska ha gemensamma mål och samsyn kring hur man gemensamt kan arbeta för att skapa en god och jämlik hälsa för invånarna.

Vård ska ges i tid

Väntetiden är avgörande för patientens upplevelse av vården. Därför prioriterar vi rödgröna partier en god tillgänglighet och minskade köer.

En god hälsa i befolkningen är en av de avgörande faktorerna för tillväxt, välfärd och social hållbarhet. Hälsan i Halland är god som helhet med en medellivslängd som ökar och är högre än rikets. Den självskattade hälsan är också högre än rikets. Det finns dock skillnader vad gäller befolkningens hälsa, såväl geografiska som mellan olika grupper i samhället. Även vårdkonsumtionen skiljer sig åt mellan kommuner och grupper. I arbetet för en god hälsa och för att utjämna skillnader krävs aktiviteter från många olika aktörer i samhället. Arbetet behöver ske på flera olika nivåer, arenor och, inte minst, i samverkan. Utgångspunkten är i det friska hos individen, där hälso- och sjukvården är en av flera arenor för hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete. Tidig upptäckt av ohälsa och sjukdom är en vinst för både individen, hälso- och sjukvården och samhället i stort.

I hälso- och sjukvården finns flera arbetssätt och metoder som möjliggör tidig upptäckt, till exempel screening och standardiserade vårdförlopp som kortar ledtiden mellan misstanke och diagnos. Region Halland ska följa socialstyrelsens rekommendationer om screening, ett exempel är socialstyrelsens nya rekommendationer om screening när det gäller tjock- och ändtarmscancer.

Det sjukdomsförebyggande arbetet är också betydelsefullt ur ett individ- och samhällsperspektiv. Region Hallands samarbete med Högskolan i Halmstad kring datadriven sjukvård har bidragit till unika möjligheter att identifiera ökad risk för ohälsa eller sjukdom och metoder för att hantera detta ska utvecklas. Ett verktyg för att stärka hälso- och sjukvården som arena för detta är nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder. Hälso- och sjukvården behöver utgå från individens perspektiv i mötet med patienten. Det är en förutsättning för att kunna behandla alla människor utifrån deras särskilda förutsättningar och behov, till exempel med avseende på ålder, kön, närstående, socioekonomi, etnisk, religiös bakgrund och sexuell läggning. Det betyder också att man i mötet med patienten behöver se hela människan.

Bekämpa psykisk ohälsa

Den ökande psykiska ohälsan är en av Region Hallands största utmaningar och måste högre upp på den politiska agendan. Idag drabbas framförallt barn, unga och kvinnor. Statistiken visar även en ökning bland äldre. Psykisk ohälsa är särskilt allvarlig eftersom det ofta leder till att andra sjukdomar utvecklas. Det är även den diagnos som ökar kraftigast hos personer som är sjukskrivna. Region Halland behöver ha en hög beredskap för att möta olika sorters psykisk ohälsa.

Den ensamhet och sociala distansering som vuxit i skuggan av pandemin kommer med stor sannolikhet innebära större psykisk ohälsa för vissa grupper. Samhället behöver arbeta tillsammans, såväl föreningsliv som offentlig verksamhet och arbetsmarknadens parter, för att förebygga den psykiska ohälsan. Arbetet mot ett socialt hållbart Halland med ökad delaktighet och fokus på barn- och ungas uppväxtvillkor spelar stor roll. Region Hallands egna skolor behöver förstärkas så att fler elever kan gå ut med godkända betyg.

Ungdomsmottagningarna spelar en viktig roll i det framtida arbetet för en bättre psykisk hälsa. Här ska unga människor enkelt kunna få hjälp. Det krävs en regional samverkan med kommunerna för att stärka ungdomsmottagningarnas roll och öka deras plattform. Fler behöver få information om ungdomsmottagningarnas yrkeskunskap och dess syfte. Alla kommuner i Halland ska ha en fysisk ungdomsmottagning minst en gång i veckan.

För att nå barn och unga i hela Halland är den uppsökande verksamheten viktig. En mobil ungdomsmottagning är ett verktyg att använda för att nå fler. Samverkan

med elevhälsan ska öka, elever får inte falla mellan stolarna för att samarbetet inom Region Halland eller med kommunerna inte är tillräckligt. Detta gäller såväl vid behandling som i det förebyggande arbetet. I Halland ska de tidiga insatserna kring barn- och ungas psykiska hälsa samordnas.

Region Hallands verksamheter behöver ha ytterligare fokus på att tidigt identifiera psykisk ohälsa och behandla densamma. För att psykisk ohälsa ska behandlas effektivt behöver mer vård ges direkt i den nära vården. Vårdcentralernas uppdrag behöver därför bli tydligare. För ökad psykisk välbefinnande behöver vi en utvecklad kunskapsstyrning när det gäller psykisk ohälsa. Det gäller beställning, uppdrag och uppföljning av den specialistpsykiatriska vården samt närsjukvården inom området.

“En väg in” är ett sätt att förenkla sökandet av vård för barn och unga som inte alltid vet vart de ska vända sig när de upplever psykisk ohälsa. Genom en gemensam kontaktväg kan vården tillgodose att inga barn faller mellan stolarna och direkt hänvisa till rätt vårdnivå. En grupp som riskerar att hamna i kläm är barn och unga med NPF som ofta behöver stöd från flera delar av samhället.

Människor är olika och därför ska olika behandlingsmetoder mot psykisk ohälsa kunna erbjudas. Grön rehabilitering är en evidensbaserad metod för rehabilitering av människor med stressrelaterade sjukdomar, utmattning eller mild till måttlig ångest eller depression. Vi ser att Grön Rehab har ett stort värde för denna patientgruppen. Vi vill ge flera invånare möjlighet till Grön Rehab.

Det projekt som genomförts i Laholm med Kultur på recept och kulturaktiviteter som stöd för rehabilitering är ett annat bra exempel på hur patienternas psykiska mående kan förbättras och hur ofrivillig ensamhet kan brytas. Samarbete med föreningslivet kan vara en nyckel.

Vi vill också se ett införande av peer support. Peer support innebär att personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa arbetar inom verksamheten för att stötta brukare/patienter i deras återhämtning. Det ger kortare och färre vårdtider för patienterna, minskat självstigma och ökad egenmakt. Peer support har också en kulturförändrande effekt. När en eller flera peer supporters arbetar inom en verksamhet påverkar det de anställdas attityder positivt.

Konsekvenserna av att leva med psykisk ohälsa är flera och varierar från person till person. Rätt stöd ska ges i rätt tid. Region Halland ska fortsätta utveckla missbruksvården i Halland tillsammans med kommunerna. Insatser behöver även göras för att anhörigstödet ska bli bättre.

3. Region Halland - en region för hållbar tillväxt

I spåren av Covid 19 blir det allt tydligare att Region Halland har en viktig roll för att driva på utvecklingen av den halländska arbetsmarknaden.

Halland växer och Region Hallands uppgift är att stötta näringslivet så att fler företag kan skapas och växa här. På så vis stärks näringslivets innovationskraft och omställningen till en hållbar cirkulär ekonomi samtidigt som arbetslösheten motverkas.

Det krävs en gemensam kraftsamling för att det halländska näringslivet ska växa med innovativa varor och tjänster både i och utanför Sverige. Detta måste ske på ett hållbart sätt utan att äventyra kommande generationers livsvillkor. Region Halland ska arbeta tillsammans med näringslivet och andra aktörer för stark och sund konkurrenskraft med schysta villkor och ett hållbart arbetsliv. Inom ramen för smart specialisering ligger fokus på forskning och innovation för framtidens vård och hälsa, forskning och innovation för intelligenta system och innovativ affärsutveckling.

Arbetet med Leap for life är ett bra exempel på hur offentlig verksamhet, högskolan och näringslivet kan arbeta tillsammans för att hitta innovativa lösningar på hälso- och sjukvårdens utmaningar. Liknande resor behöver göras i fler branscher. Halland har ett diversifierat näringsliv där näringsgrenar som hälsoinnovation, gröna näringar och besöksnäring för att nämna några är viktiga för hållbar tillväxt.

Företag som drivs av män med inrikes bakgrund har sex gånger så hög omsättning än företag som drivs av en kvinna med utrikes bakgrund. Skillnaderna i vilka som driver företag inom vilken bransch är stora och män beviljas i högre utsträckning lån och krediter. Ett jämställt innovationsstöd, timbanken och Almi samt Almi Invest är viktiga verktyg för ett jämlikt näringsliv.

Även resmönster och restid kan kopplas till kön där fler män äger bilar och fler kvinnor cyklar eller åker kollektivt. Kvinnor pendlar i lägre utsträckning än män till arbetet vilket gör det faktiska arbetsmarknadsområdet mindre. Kollektivtrafiken är ett viktigt verktyg för hållbarhet och inkludering. Här handlar det om bemötande, tillgängliga bopningsmöjligheter och biljettköp, anpassade hållplatser och trygghetsstopp för att nämna några aspekter. En samverkan med kommunerna krävs också för att öka bussarnas framkomlighet i trafiken.

Det minskade resandet med kollektivtrafik har påverkat Hallandstrafikens utbud, framöver är det viktigt att arbeta för att bryta trenden.

Trafiken på landsbygden är viktig och behöver stärkas. Oavsett hur olika sträckor trafikeras skall kommunikationen kring hur och när man kan åka och köpa biljett vara

lättillgänglig. Det uppstår ibland behov av att se över vilket det bästa trafikeringsalternativet är för olika busslinjer. Det kan handla både om linjetrafik som går över till beställningstrafik och närtrafik eller tvärtom.

Dubbelspår på Västkustbanan och fler spår in till Göteborg krävs för fler tågavgångar och stopp. Bättre förutsättningar för arbets- och studiependling behövs för att öka möjligheterna både för hallänningarna och ett konkurrenskraftigt näringsliv.

Väl utbyggda kommunikationer, såväl fysiska som digitala är nödvändiga för att hela Halland ska växa. Det nationella målet är att 95 % av hushållen och företagen ska ha tillgång till fiber med hög hastighet senast 2025. På sikt ska alla hushåll och företag ha möjlighet till uppkoppling. Pandemin har visat tydligt att målsättningen 100 Mbit/sekund snarare är en lägsta nivå för att företag och privatpersoner skall kunna dra nytta av digitaliseringens möjligheter.

Infrastrukturen är viktigt för att utveckla och knyta ihop hela Halland, såväl längs kusten som i inlandet. För besöksnäringen är goda kommunikationer med kollektivtrafik och cykelbanor såsom Kattegattleden viktiga. I takt med att samhällen och städer växer ska kollektivtrafik prioriteras. För att få ännu fler att resa kollektivt behövs tillgång till pendelparkeringar för både bil och cykel. För barn och unga ger kollektivtrafiken ökade möjligheter till sommarjobb och en aktiv fritid oavsett föräldrarnas plånbok. Därför ska ett sommarkort med fria resor inom Halland erbjudas våra barn och ungdomar, oavsett funktionalitet.

Pandemin har skapat en sämre tillväxt och högre arbetslöshet i Halland precis som i övriga världen. Fler står utan jobb än tidigare. Här kommer att krävas en kraftsamling för att skapa fler möjligheter för såväl enskilda som näringslivet att ställa om.

Halländska företag, liksom offentlig verksamhet, har allt för ofta svårt att rekrytera den kompetens de behöver. Region Halland ska ta ett helhetsgrepp tillsammans med Arbetsförmedlingen, kommunerna och andra aktörer för att underlätta jobbmatchningen och arbeta för att ge fler möjligheten att studera.

Arbetslöshetsstatistiken skiljer sig åt beroende på utbildningsnivå, födelseland och funktionsnedsättning. Halland ska vara ett län där alla som kan jobba ska jobba och där alla ges förutsättningar att vara med och bidra till den gemensamma välfärden. Som en av de största arbetsgivarna är det viktigt att ta ansvar och erbjuda såväl praktik som trainee-platser. För att öka anställningsbarheten behövs ett program för lärande och utveckling i hälso- och sjukvård för utlandsutbildad personal. Programmet ska komplettera deltagarnas tidigare utbildning med kunskap om och förhållningssätt inom halländsk hälso- och sjukvård. Region Hallands egna skolor kan vara en del av detta arbete.

I dag tar det för lång tid innan man som nyanländ får jobb och blir en del av samhället. I spåren av pandemin riskerar arbetslösheten att cementeras än mer för utsatta grupper om inget görs. Svenska språket är en viktig byggsten men även snabbare vägar till validering för att öka sysselsättningen och låta fler vara med och bidra. Genom att lägga mer resurser på samordning ska det bli enklare att komplettera sin utbildning och få praktik för att börja jobba. Här behöver Region Halland ta på sig ledartröjan.

Kunskap lägger idag grunden till delaktighet i samhället, för att tidigt kunna ta till sig kunskap är små barns språkutveckling en viktig nyckel. Det handlar både om möjligheten för individen att ta till sig nya färdigheter, men också om att tillsammans stärka den halländska konkurrenskraften och utveckla välfärden. Barn och unga ska ha goda och jämlika uppväxtvillkor.

För att möta de ständiga förändringar som sker på arbetsmarknaden krävs ett livslångt lärande där fler ges möjligheten att vidareutbilda sig och byta karriär under livets gång. Då krävs ett aktivt arbete för att fler elever ska avsluta grund- och gymnasieskola med godkända betyg. Redan i lägre årskullar syns skillnaderna mellan flickor och pojkars skolresultat och de förutsättningar man har i skolan påverkas i stor utsträckning av kön, födelseland och föräldrars utbildning. Pandemin har i sin tur haft stor inverkan på skolresultaten med de omställningar som gjorts. Gemensamma satsningar på studie- och yrkesvägledning för att minska avståndet mellan utbildning och arbetsliv bör vara en del av detta men också Kompetensplattform Halland bidrar till en väl fungerande kompetensförsörjning och en god matchning mellan utbildningsutbud och behov av kompetens hos arbetsgivare i Halland.

Kunskap och utbildning bidrar till att stärka den halländska konkurrenskraften. Fler ska ges tillgång till högre studier. Region Halland ska arbeta tillsammans med kommunerna och näringslivet för fler yrkeshögskoleutbildningar som möter de halländska behoven.

Region Hallands naturbruksgymnasium är ett av flera yrkesgymnasium i Halland som tillsammans med folkhögskolorna är viktiga verktyg för att möta bristen på yrkeskunskap. Tillsammans ska de bidra till en bättre matchning på arbetsmarknaden och rusta sina elever för framtidens arbetsliv.

Region Halland ska möta framtidens utmaningar genom de utbildningar man erbjuder. Munkagårdsgymnasiet ska utvecklas till en mer miljövänlig och klimatsmart skola.

Även inom hälso- och sjukvården finns en brist på rätt utbildad personal. Regionens folkhögskolor ska i större utsträckning användas för att utbilda exempelvis specialistundersköterskor och samarbetet med Högskolans sjuksköterskeutbildning fördjupas.

Kultur för ett levande Halland

Region Halland ska bidra till att det skapas förutsättningar för delaktighet och ett gemensamt ansvar för samhällets utveckling. Föreningslivet och folkrörelsearbetet, med idrottsrörelsen, studieförbunden och frivilligorganisationerna i spetsen, är tillsammans med Hallands kulturinstitutioner avgörande för att skapa mötesplatser för människor med olika erfarenheter och stärka demokratiska värderingar. De är också viktiga aktörer i arbetet för att bevara och utveckla vårt natur- och kulturarv.

Tillgången till kultur är viktig oavsett var i livet man befinner sig. Den har ett värde i sig självt men kan också bidra till en god hälsa, gemenskap och möjligheter att påverka omvärlden. Aktivitet på recept och andra former av kulturaktiviteter som stöd för rehabilitering är exempel på hur kultur kan användas för att stärka hälsan.

Det ska vara självklart att tillgången till kultur finns över hela Halland, inte bara i städerna och inte bara för några. Inte bara för hallänningar och inte bara för besökare. Det är inte upp till politiken att sätta gränser, utan att ge förutsättningar för invånare att både ta del av och själva skapa kultur och kulturella uttryck. Goda kommunikationer, genom utbyggt bredband och samverkan med Hallandstrafiken, ökar tillgängligheten. Lokaler som är tillgänglighetsanpassade liksom ett varierat utbud spelar stor roll för inkludering.

Möjligheten för kulturarbetare att kunna utvecklas är viktigt för fler i arbete, ökad inkludering och hög konkurrenskraft. Region Hallands folkhögskolor är viktiga för detta. Här är utbyte och samverkan både mellan olika verksamheter, regioner och länder betydelsefulla. Internationella samarbeten såsom fristadskonstnärer främjar demokratin och tillgången till kulturmöten även utanför Sveriges gränser. Fristadskonstnärer är en verksamhet som sker i samarbete med kommunerna.

En klimat- och miljösmart region

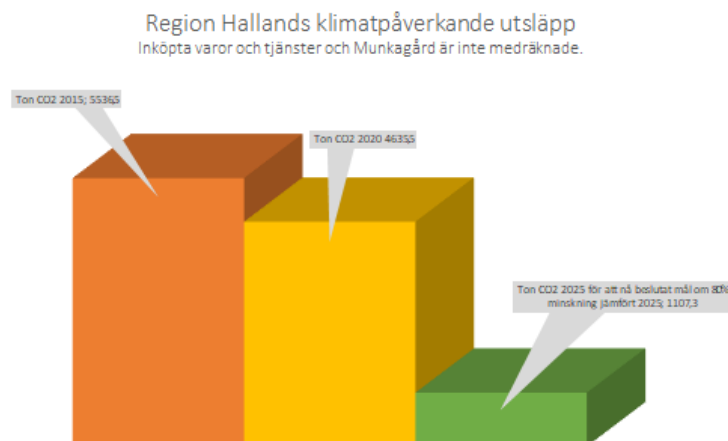
Klimatförändringarna är en realitet och påverkar Halland med höjda havsnivåer, extremväder med översvämningar och torka. Eftersom Region Hallands verksamhet påverkar invånarnas möjligheter att leva klimat- och miljömedvetet måste dessa frågor vara en naturlig del i all utvecklings- och planeringsarbete. Det ska vara en självklarhet att hela tiden arbeta fram klimatsmartare rutiner i alla delar av verksamheten.

Genom Hallandstrafiken styr Region Halland direkt möjligheterna till ett hållbart resande. Viktiga faktorer är god tillgång till kollektivtrafik inom regionen och över regiongränser, konkurrenskraftiga restider med pålitlig tidshållning, robusta övergångar mellan tåg och bussresor med goda möjligheter till internetuppkoppling.

Pandemins påverkan på kollektivtrafiken med ett minskat kollektivtrafikresande behöver så snart som möjligt brytas. Antalet resor med kollektivtrafik ska öka men framförallt ska kollektivtrafiken ta marknadsandelarna från fossilt drivna resor.

Region Halland äger skog och ska genom god förvaltning bidra till att binda koldioxid, gynna biologisk mångfald och bidra till en hållbar innovativ utveckling inom skogsnäringen. I den lilla skalan kan Region Halland även bidra till biologisk mångfald på våra hustak och våra grönytor på fastigheter där vi har verksamhet.

Regionen har sedan tidigare mål att reducera koldioxidutsläppen med 80% till 2025 i regionens egna verksamheter. Region Hallands interna arbete ska ha fortsatt fokus på att minska de egna koldioxidutsläppen med 80 procent 2025, jämfört med år 2015. Det är en lång väg kvar till målet.

Tillämpning av policy och riktlinjer för inköp och upphandling som antogs 2017 ska bidra till minskad klimat- och miljöpåverkan. För att nå dit krävs ett aktivt arbete på flera fronter. Medicinska gaser står för över 30% av region Hallands klimatpåverkan. Därför behöver vi investera i destruktionsanläggningar för lustgas. Även energianvändningen i Halland påverkar klimatet och energikontorets rådgivning till företag, hushåll och föreningar är betydelsefull för att minska denna.

Bland annat behövs investeringar i laddinfrastrukturen för både den egna

verksamhetens fordon och publik laddning. Samtidigt är det viktigt att fortsätta driva på för utvecklingen av biogas och vätgas. Tjänsteresor görs i dag i allt för stor utsträckning med flyg, en resform som måste minska. Miljö- och klimatstyrande riktlinjer för resandet för resor som bekostas av Region Halland behövs för att styra mot att flygresor under 50 mil bara får ske i undantagsfall. För att minska transporter behövs fortfarande en plan för samordnad varudistribution. Mycket har förändrats under en pandemi, och efteråt gäller det att inte bara återgå till hur det var förut utan passa på att göra nödvändiga förändringar.

Region Halland har mycket att ta ikapp jämfört med andra regioner när det kommer till klimat- och miljö. Det beslutade åtagandet om att delta i arbetet för att synliggöra ekologiska-, ekonomiska- och sociala hållbarhetsaspekter på livsmedel genom nyckeltal och beräkningar i samarbete med andra regioner och nationella aktörer ska fortsätta men också omsättas i handling i Region Halland. Andelen ekologisk mat ska öka, både genom att köpa ekologiska livsmedel till våra verksamheter men också underlätta det genom att anpassa till säsongens råvaror och öka andel vegetabilier. I beställningssystem kan det ekologiska ligga först i förvalen eller vara det enda som finns att välja på för vissa produkter.

Läkemedlen är en nödvändig del av den moderna sjukvården och de räddar liv. Men de är också svåra att bryta ned och kan orsaka stora skador på miljön. Därför måste vi se till att den miljöpåverkan våra läkemedel har minskar. Region Halland ska fortsätta ställa krav på miljöhänsyn vid upphandling av läkemedel, och också följa upp att kraven efterlevs. Läkemedelsöversyn behövs så att medicinering blir rätt i kombination med andra insatser, och följs upp över tid för patienter. Det minskar inte bara överanvändandet av läkemedel utan bidrar också till att vården bättre kan möta individens behov.

I Region Hallands egen verksamhet arbetas det för att förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet. Genom goda avfallsrutiner minskas utsläpp av skadliga kemikalier, mikroplaster och läkemedel i avlopp. Genom att ställa krav i upphandling av fisk bidrar man till hållbara fiskemetoder och livskraftiga bestånd.

Det tidigare beslutade målet att Region Halland ska använda samhällsutmaningarna som drivkraft för innovationer innebär både att regionen ska verka för minskad miljö och klimatpåverkan genom tillväxtprogrammet och i kraft av att vara kund. En utmaning som blir allt tydligare på flera håll i länet är vattenbristen och arbetet på forskningsstationen i Tiraholm behöver fortsätta.

Region Halland kan också upplåta plats och ge möjligheter för företag att testa nya tjänster och produkter för att möta klimatutmaningarna, och om de visar sig vara bra sedan upphandla så att nya bättre tjänster och produkter används i regionens verksamheter och fastighetsutveckling. Klimat och miljö ska vara en del av forskning- och utveckling på hälso- och sjukvårdsområdet.

4. Kompetens för framtiden

Sjukvårdens viktigaste resurs är personalen. Region Hallands personal gör ett fantastiskt arbete, präglad av engagemang, yrkeskunnande och glädje. I flera fall måste personalen göra stora arbetsinsatser för att kompensera de brister som finns i verksamheten när det gäller arbetsmiljön. Det har under pandemin blivit allt tydligare vilken roll Region Hallands personal spelar för ett starkt och hållbart samhälle, de är välfärdens hjältar.

Region Halland ska vara en attraktiv arbetsgivare som skapar möjligheter för medarbetare att hela tiden växa och utvecklas. Då krävs delaktighet i en kreativ och medskapande arbetsmiljö där idéer tas tillvara. Region Halland ska stimulera medarbetare att utveckla sin kompetens och ge dem möjlighet att byta mellan olika arbetsplatser.

För att skapa goda resultat och nå målet för Region Halland som en tydlig och attraktiv arbetsgivare är det viktigt att tydliggöra och implementera förväntningar på all personal. Chefer har en nyckelroll som företrädare för Region Halland som arbetsgivare med ansvar för verksamhet, personal och ekonomi. Chefsuppdraget består av två tydliga delar, att styra och leda med fokus på resultat och att engagera och motivera medarbetare. Att tillsammans med medarbetare kunna förverkliga mål och visioner inom givna ramar kräver ett gott ledarskap.

Lönegapet mellan män och kvinnor är störst bland hallänningarna i jämförelse med övriga riket. Kvinnor arbetar även deltid i högre utsträckning än män. Detta får konsekvenser för hälsa och pension. Som en av Hallands största arbetsgivare med en majoritet kvinnor bland de anställda har Region Halland ett ansvar för att öka förutsättningarna för heltidsarbete och ett jämlikt arbetsliv. En god och hälsofrämjande arbetsmiljö är en förutsättning för att vara en bra arbetsgivare. I dag finns det ofta för lite tid till återhämtning, det ska vara självklart att orka arbeta heltid. Den uppdelning som gjorts med ökat OB-tillägg för några har bidragit till en uppdelning mellan olika yrkesgrupper och påverkat arbetsmiljön negativt, detta ska rättas till under 2022

Region Halland måste kunna erbjuda de anställda ett hållbart arbetsliv och ta tillvara på människor och dess kompetenser på bästa sätt. Region Halland ska prioritera att rekrytera personal på tillsvidareanställning framför att hyra in personal. Pandemin har inneburit att andelen hyrpersonal ökat. I spåren av detta krävs det ytterligare satsningar för att kunna halvera kostnaderna. På sikt ska verksamheten vara oberoende av hyrpersonal. Verksamheten ska vidare tydligt genomsyras av jämställdhet när det gäller löner och arbetsvillkor.

Utvecklingen inom sjukvården går idag mycket fort samtidigt som det kan vara svårt att rekrytera medarbetare med adekvat utbildning. Därför bör Region Halland bygga

upp ett Kompetenscentrum på Hallands sjukhus för att enklare kunna kompetensutveckla regionens personal med fokus på undersköterskor. Detta är ett av de steg regionen bör ta för att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare.

Region Halland ska även ta ett större ansvar för att inkludera de grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden. En personalstyrka som speglar befolkningen breddar kompetensen. Verksamheten ska vara en öppen arbetsplats med rum för personer med olika bakgrund och erfarenheter, oavsett om man har en funktionsvariation eller ej. Alla ska kunna vara med och bidra till Hallands utveckling.

Halland ska vara en mer attraktiv, inkluderande och konkurrenskraftig region. I Halland ska alla kunna känna sig trygga och ges förutsättningar att bidra. Bara genom att arbeta med aktörer och människor i och utanför den egna regionen kan Halland bli den bästa livsplatsen för alla. Målet i Tillväxtstrategin är att Halland ska vara en mer attraktiv, inkluderande och konkurrenskraftig region 2020 än 2014. En ny Tillväxtstrategi behöver tas fram men tills dess är ambitionen att fortsätta arbetet i den andan. Det arbetet ska genomsyras av ett hållbarhetsperspektiv, såväl ekologiskt som socialt och ekonomiskt.

5. Indikatorer

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet har valt att i vårt budgetförslag forma våra indikatorer utifrån Agenda 2030. Våra indikatorer kommer kopplas och redovisas under de 17 målen som ingår i Agenda 2030. Agenda 2030 är FN:s universella agenda för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. Målet om att bli den bästa livsplatsen för alla bidrar till flera av de 17 målen inom ramen för Agenda 2030.

5.1 Fattigdom

Region Halland ska arbeta förutsättningskapande med de faktorer som bidrar till hälsa, att vuxna som har möjlighet att arbeta ges möjligheter till egen försörjning. Fattigdom omfattar fler dimensioner än den ekonomiska. Vi ska säkerställa att våra invånare har makt och inflytande över sin hälsa och behandling och att den utbildning och kollektivtrafik vi erbjuder ska vara tillgänglig för alla.

Målsättningen är att fattigdomen i Halland ska minska.

Indikatorer

- Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%) N02904.
- Invånare 18-64 år med låg inkomst, andel (%) U01803.
- Andelen fattigpensionärer ska minska .

5.2 Ingen hunger

Genom hälso- och sjukvården bidrar Region Halland till att förbättra levnadsvanor. I tillägg har Region Halland en viktig roll när det gäller livsmedelsförsörjning och att skapa förutsättningar för ett hållbart lantbruk. Region Halland ska nå det nationella målet där 33% av jordbruksmarken i Halland ska vara ekologisk till 2030 (Andelen 2020 var 11 %).

Indikatorer

- Uppföljning av "Gemensamma principer för inköp av livsmedel till de offentliga köken i Halland", antagna i regionfullmäktige 2020-12-09.
- Ekologiskt odlad åkermark, andel (%) N00403.

5.3 Hälsa och välbefinnande

Insatser som bidrar till god hälsa och välbefinnande är en prioritering i den halländska tillväxtstrategin. Under detta mål lyfts insatser som utjämnar

hälsoskillnader, en god och jämlik offentlig samhällsservice och en god start i livet. Målet är att Region Halland ska leverera en hälso- och sjukvård för bättre hälsa.

Indikatorer

- Antibiotikaförsäljning region, recept/1000 invånare N00404.
- Långtidssjukskrivna med psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar, andel (%). N74811.
- Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%) U01405.
- Förekomst av diabetes typ 2, andel % N79172.
- Andel i vuxenpsykiatrin som startat behandling inom 90 dagar från utredning/diagnos.
- Startade utredningar inom 30 dagar och behandlingar inom 30 dagar från utredning/diagnos i barn- och ungdomspsykiatrin.
- Andel i befolkningen som anser att de har tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver (Hälso- och sjukvårdsbarometern).
- Andel i befolkningen som tycker att väntetider till besök på vård- eller hälsocentral är rimliga i sin region (Hälso- och sjukvårdsbarometern).
- Följsamhet till vårdgarantin 0,3,60,60 dagar
- Andel patienter med oplanerad återinskrivning inom 30 dagar (≥65 år)
- Antal personer med undvikbara slutenvårdstillfällen per 100 000 invånare.
- Antal vårddygn patienter vårdas på sjukhus som utskrivningsklara per 1 000 invånare 65 år och äldre
- Tillgänglighet till nybesök inom kardiologi
- Samlat kvalitetsindex för hjärtsjukvården (Swedehearts)

5.4 God utbildning för alla

Inkluderande undervisning av god kvalitet är en av de viktigaste grunderna för välbefinnande, hälsa och jämställdhet i varje samhälle. Region Halland arbetar med att jämna ut skillnader i resultat mellan pojkar och flickor. Utbildningstappet som uppstått på grund av pandemin har troligen lett till grundare ämneskunskaper. Det kan innebära att det blir svårare att klara en gymnasieutbildning. Det här är ett område som vi behöver följa nära.

Indikatorer

- Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%) N01982
- Andelen behöriga elever till gymnasie som också klarar gymnasiet.

5.5 Jämställdhet och jämlikhet

Jämlika förutsättningar är en högt prioriterad fråga i Tillväxtstrategin för Halland och jämlikhetsperspektivet genomsyrar arbetet för en hållbar utveckling och tillväxt. Vikten av goda och jämlika förutsättningar för barn och unga samt en jämställd och inkluderande arbetsmarknad ges särskilt fokus, vilket är förutsättningsskapande för en mer jämlik hälsa och minskade ojämlikheter generellt. Målet är att bidra till ett jämlikare Halland.

Indikatorer

- Antal vi når med Språkstart.
- Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%) N00943.
- Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%) N00945.
- Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%) N00952.
- Andel i befolkningen som uppfattar att vård ges på lika villkor
- Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) U01413

5.6 Rent vatten och sanitet

Vatten och sanitet är kommunala ansvarsområden. Region Halland måste följa utvecklingen av miljöanpassning av läkemedel och ta till sig det som kommer fram på nationell och internationell nivå. Målet är att Region Halland arbetar för att minska vattenförbrukningen i den egna verksamheten.

Indikatorer

- Vattenförbrukning i våra egna lokaler, kbm/kvm U60471.

5.7 Hållbar energi för alla

Region Halland ska ta ansvar för energin i våra egenägda fastigheter, både energieffektivisering och att energin ska ha låg klimat- och miljöpåverkan, både köpt

och egenproducerad energi. Målet är att energiförbrukningen ska minska och andelen förnybar energi ska öka.

Indikatorer

- Energianvändning i våra egna verksamhetslokaler, kWh/kvm U60495.
- Egenproducerad förnybar energi ska öka.
- Antalet laddstolpar för publik laddning vid våra lokaler ska öka.

5.8 Anständiga arbetsvillkor för alla och ekonomisk tillväxt

Region Halland stöttar entreprenörskap och företagande genom att tillhandahålla ett generellt innovations- och företagsstöd. Region Halland ska arbeta för att förbättra den globala resurseffektiviteten i konsumtionen och produktionen samt sträva efter att bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och miljöförstöring. Målet är att förbättra arbetsvillkoren.

- Långtidsarbetslöshet 25-64 år, andel (%) av befolkningen N00955.
- Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) N02797.
- Förvärvsarbetande invånare, 20-64 år, andel (%) N00914.
- Kostnad för inhyrd personal ska minska.
- Sjukfrånvaro mätt i rullande 12-månadersperiod ska minska.

5.9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Hösten 2017 beslutade Region Halland om en Handlingsplan för grön tillväxt, energi och klimat 2018-2020. I planen finns åtaganden om att utveckla den före detta naturbruksskolan Plönninge utanför Halmstad till ett halländskt centrum för grön tillväxt och ekologiskt hållbarhet. Region Halland ska arbeta med cirkulär ekonomi utan att göra avkall på andra hållbarhetsmål såsom giffri miljö. Målet är en hållbar regional tillväxt.

Indikatorer:

- Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%) N07900.
- Antal upphandlingar som lett till hållbar innovation.
- Kollektivtrafiknära läge-indikatorn in igen. Koppla till anropsstyrd trafik, göra den känd och använd.

5.10 Minskad ojämlikhet

Se under mål 5.5 *Jämställdhet och jämlikhet*.

5.11 Hållbara städer och samhällen

Region Halland har en viktig roll genom det regionala utvecklingsansvaret och en stor del av arbetet sker genom samplanering med flera andra parter, framförallt när det gäller kollektivtrafiken och infrastrukturen. Regionen ska fortsätta underlätta för kommuner och andra att forma hållbara städer och samhällen. Målet är att framkomligheten för kollektivtrafiken ska öka.

Indikatorer

- Resor med kollektivtrafik, resor/inv N60404.
- Kollektivtrafikens marknadsandel av motoriserade persontransporter. Uppföljning av Trafikförsörjningsprogram Region Halland 2021-2025, antaget av regionfullmäktige 2020-12-09.

5.12 Hållbar konsumtion och produktion

Region Halland ska bidra till hållbar produktion och konsumtion genom att ta ansvar i våra verksamheter, inom vårdvalen och genom upphandling. Det gäller bland annat minskade avfallsmängder, ansvarsfull hantering av kemikalier. De tjugo vanligaste förekommande engångsprodukterna i verksamheterna står för ca en tiondel av regionens klimatpåverkan. Målet är att minska användningen av fossila plaster och öka hänsyn till biologisk mångfald, miljö och klimat

Indikatorer

- Ekologiska livsmedel i regionens verksamhet, andel (%) U07514.
- Klimatpåverkan från de 20 vanligaste engångsprodukterna

5.13 Bekämpa klimatförändringen

Region Halland arbetar för att medverka till att reducera klimatstörande utsläpp, hållbar resurshantering och delta i miljöanpassade innovationer i näringslivet.

Vi ska ha fungerande lustgasdestruktion senast 2022 på sjukhusen i Varberg och i Halmstad. Det kommer bidra till en stor del av måluppfyllelsen att minska de klimatpåverkan med 80% till 2025, även om det kommer behöva många fler åtgärder på alla områden. Målet är att minska klimatpåverkan.

Indikatorer

- Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv U0791.
- Miljöbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området, (%) N07400.
- Andel bilar i regionens egen verksamhet som är fullelektriska eller som drivs huvudsakligen med förnybara drivmedel.
- Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO₂-ekv/inv N00401.
- Antal flygresor som bekostas av Region Halland.

5.14 Hav och marina resurser

Region Halland arbetar för en god havs- och landmiljö för bibehållen attraktiv livsmiljö i Halland. Vi människor och många andra djur och ekosystem är beroende av havet. Några av de sakerna det ger oss är syre att andas, mat att äta samt jobb inom fiske, turism och sjöfart. Västerhavet har en enorm artrikedom med många skyddsvärda organismer. Men det är hotat. Målet är att Region Halland ska arbeta för ett friskt västerhav med levande kust och skärgård.

Indikatorer

- Marint skyddad havsareal, andel (%) N85040.

5.15 Ekosystem och biologisk mångfald

En grundläggande förutsättning för en fortsatt hållbar utveckling i Halland är att ekosystemen och vår natur håller sin attraktivitet, mångfald och förmåga att leverera nytta för oss människor genom så kallade ekosystemtjänster. Vi ska också främja ett hållbart nyttjande av ekosystem på land och i vatten. Mätning och uppföljningen av den biologiska mångfalden görs i samverkan med Länsstyrelsen. Målet är att Region Halland ska bidra till att skydda, bevara och restaurera den biologiska mångfalden och naturliga livsmiljöer.

Indikatorer

- Skyddad natur totalt, andel (%) N85054

5.16 Fredliga och inkluderande samhällen

Region Halland har valt att arbeta utifrån ett likabehandlingsperspektiv, som innefattar såväl jämställdhets- som jämlikhetsaspekter i linje med vår värdegrund samt syftar till att inkludera alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell

läggning eller ålder. Målet är att Region Halland skall bidra till ett samhälle där trygghet och tillit råder.

Indikatorer

- Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%) U01420.
- Förstagångsväljare som röstade i senaste regionfullmäktigevalet, andel (%) U17413.

5.17 Genomförande och globalt partnerskap

Region Halland kan vara en viktig aktör för att skapa hållbara samhällen i Sverige och internationellt genom att dela med sig av regionens kompetens och erfarenhet. Region Halland behöver vara omsorgsfulla i vårt arbete med att förklara varför satsningar i en del av Halland kan vara utvecklande även för andra delar av Halland. Målet är att vara aktiva i sammanhang som kommer hallänningarna till godo.

Indikatorer

- grundläggande samarbete med omkringliggande regioner för att klara basuppdrag.
- omvärldsbevakande samarbeten.
- samarbeten där vi tar ansvar utöver basuppdrag, t ex fristadskonstnärer.

6. Ekonomi

Den globala spridningen av coronapandemin har gett stora avtryck i den samhällsekonomiska utvecklingen. Enligt scenario från Sveriges kommuner och regioner (SKR) ser man på en utdragen återhämtning av den svenska samhällsekonomin, där ett balanserat konjunkturläge inte nås förrän 2024. Avgörande för utvecklingen är hur den rådande pandemin, smittspridningen, vaccinationsprogram och restriktioner fortlöper världen över.

Enligt SKR:s senaste prognos ser man en starkare utveckling av skatteunderlaget fram till 2022, vilket förklaras av att antalet arbetade timmar utvecklas snabbare än väntat i beräkningen. År 2023 väntas en svagare utveckling av skatteunderlaget vilket enligt SKR beror på en svagare sysselsättningsutveckling. Region Hallands största intäktskälla är skatteintäkter och det samhällsekonomiska läget påverkar regionen i hög grad. Halland har en god skatteunderlagsutveckling sett över tid. Det beror framför allt på Hallands goda utveckling av medelinkomst och förvärvsfrekvens, samt att fler flyttar till än ifrån Halland. I dagsläget råder dock stor osäkerhet kring hur företagen kommer att klara coronakrisen, vi har högt varselläge och många korttidspermitteringar.

Behovet av välfärdstjänster utifrån den demografiska utvecklingen är en fortsatt utmaning som Region Halland delar med hela den offentliga sektorn i Sverige. Antalet invånare som är i behov av välfärdstjänster ökar i snabbare takt än antalet invånare i arbetsför ålder. Flertalet åtgärder har diskuterats, bland annat höjda skatter och avgifter, höjd pensionsålder, effektiviseringar och digitaliseringssatsningar. För att klara av den demografiska utvecklingen räcker det inte med en enskild åtgärd, utan flertalet mindre bidrag från en rad olika åtgärder.

En hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning är en avgörande grundförutsättning för att klara denna utmaning och att fortsätta kunna utveckla Halland och driva en verksamhet av högsta kvalitet.

Förändring av antal invånare 20–64 år och förändring av behov av välfärdstjänster i Sverige Källa: SKR

Hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning

Finansiella mål

Följande tre indikatorer är definierade med finansiella mål för att uppnå en hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning. För att åstadkomma en långsiktighet behöver målvärden utvärderas över tid och inte isoleras för varje budgetår.

- **Resultat i förhållande till summan av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning**

En generell praxis som SKR använder sig av är att detta resultatmått bör uppgå till minst 2 procent över tid för att finansiera investeringar mm. För Region Halland skulle det innebära en resultatnivå på cirka 200–250 mnkr.

- **Självfinansieringsgraden av investeringarna**

Denna indikator beskriver hur stor andel av regionens investeringar som finansieras av egna medel. Resultatet rensat för avskrivningskostnader sätts i relation till totala investeringar. Den långsiktiga målsättningen bör vara att självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 100 procent.

- **Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser**

Soliditeten är ett mått på den långsiktiga finansiella styrkan och visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Ju högre procenttal, desto starkare finansiell styrka. En rimlig målsättning gällande regionens soliditet är att den, inkluderat hela pensionsåtagandet, inte ska minska över tid. Jämfört med de flesta andra regioner har Halland en stark soliditet.

Ekonomiska förutsättningar under planperioden

Modellen i bilaga 1 utgår från planperioden i den Mål och budget för åren 2021–2025 som beslutades i Regionfullmäktige 2020-06-17. Resultatnivåerna 2022–2026 är uppdaterade utifrån senast kända prognoser och fakta avseende skatteintäkter, statsbidrag m.m, fram till och med 2021-02-18. Avsikten är att inte justera de ekonomiska planeringsförutsättningarna för tillkommande ny information innan Mål och budget 2022–2026 beslutas i Regionfullmäktige 2021-06-23. Förändringar hanteras som prognosavvikelser. Nedan kommenteras de ekonomiska förutsättningarna i olika delar med fokus på 2022.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna är uppdaterade utifrån senast kända skatteunderlagsprognos från SKR i februari (03/2021). Enligt denna beräknas regionens skatteintäkter 2022 översitga beslutad Mål och budget med 148 mnkr. Ökningen av skatteintäkterna förklaras av att SKR ser på en snabbare utveckling av antalet arbetade timmar. Det är även viktigt att påpeka att den skatteprognos som användes vid beslutad Mål och budget grundades på kraftiga nedrevideringar av den ekonomiska tillväxten vilket påverkade skatteunderlaget samt att man befann sig i en mycket stor prognososäkerhet.

· **Utjämningsystemet samt generella och riktade statsbidrag**

Förändringar i det *kommunalekonomiska utjämningsystemet* sammanställs som en del av SKR:s skatteunderlagsprognoser. Jämfört med Mål och budget är utfallet 68 mnkr bättre för Region Halland 2022, vilket delvis förklaras av regelförändringar vars effekter regleras genom höjningar och sänkningar av det generella statsbidraget. Exempel på regelförändringar för perioden 2022-2026 är kompensation för sänkt skatt för pensionärer och för personer som fortsätter arbeta efter 65 år samt skatteavtalet Sverige Danmark.

Beslut om ökade *generella statsbidrag* till regionerna aviserades och beslutades via höstpropositionen i september 2020. Utöver vad som redan finns inräknat i befintlig Mål och budget utökas de generella statsbidragen 2022 med ett extra generellt bidrag på 1,5 mdkr, vilket för Halland innebär cirka 48 mnkr. I Mål och budget 2021 är tillskottet av de generella statsbidraget från vårpropositionen 2020 redan inräknat (3,75 mdkr).

Läkemedelsförmånen klassificeras som ett generellt statsbidrag och fastställs årligen genom förhandlingar mellan SKR och Socialdepartementet. För 2022 och framåt har 2021 års nivå räknats upp med 5 procent årligen, baserat på historisk trend, vilket för 2022 innebär 51 mnkr utöver vad som redan ligger med i beslutad Mål och budget.

Utöver generella statsbidrag tilldelas kommuner och regioner ett flertal *riktade statsbidrag*. Dessa är inom hälso- och sjukvård i de allra flesta fall knutna till en överenskommelse som är tecknad mellan staten och SKR. I överenskommelsen regleras de insatser som förväntas utföras av regionerna samt hur insatserna ska åiterrapporteras. Normalt sett brukar överenskommelserna vara klara i december månad för det kommande året. En bedömning av nivån avseende riktade statsbidrag på 340 mnkr är inräknade i Mål och budget som regiongemensam finansiering. För 2022 utökas de riktade statsbidragen med 4 mdkr, vilket för Halland innebär cirka 129 mnkr. Dessa medel är avsedda för att täcka upp uppskjuten vård.

För att upprätthålla en jämn och hög kvalitet finns medel för både drift och verksamhetsutveckling finansierat i nämndernas budgetanslag. Avsikten är att omhänderta både lokal utveckling i regionen för att uppnå våra långsiktiga strategier samt för att uppfylla regeringens krav inom beslutade överenskommelser. Som komplement finns ett centralt anslag, utvecklingsmedel, för tillkommande merkostnader utifrån kraven i överenskommelserna utöver det som redan är finansierat i nämndernas budgetanslag. I beslutad Mål och budget finns en kostnadsbudget för utvecklingsmedel på totalt cirka 148,4 mnkr för 2022, varav 74,4 mnkr är avsedda för hälso- och sjukvård.

Indexuppräknningar

Nämndernas budgetanslag är uppräknade för *pris- och lönekompensation* utifrån av SKR fastställt index LPIK, senast fastställt i februari 2021. Kostnad för lönerrevision är en del av LPIK (timlön), en gemensam avstämning och bedömning görs med central HR. Indexet uppgår i befintlig Mål och budget till 2,3 procent, att jämföra med nuvarande planeringsförutsättningar där indexet för 2022 uppgår till 2,1 procent. Tjänsteköp av länets kommuner har eget indextal (OPI som SKR publicerar i december). Läkemedel och köpt vård har eget index utifrån historisk trend samt aktuella avtal och prognoser.

Nämndernas budgetanslag är också uppräknade för *befolkning och demografi* med utgångspunkt det årliga genomsnittet i senast kända befolkningsprognos från SKR/SCB uppdaterad i februari 2021. Även i denna del finns vissa undantag, exempelvis avseende hjälpmedel, läkemedel och köpt vård. Indexet uppgår till 1,0 procent.

Utöver ovan räknas nämndernas budgetanslag upp för att möta *verksamhetens behov av utveckling*. Även i denna del finns vissa undantag, exempelvis avseende hjälpmedel, läkemedel och köpt vård. Indexet uppgår till 1,0 procent.

Effektivisering

Nämndernas budgetanslag är reducerade med ett effektiviseringskrav motsvarande 1,5 procent 2022-2025 i beslutad Mål och budget. Även effektiviseringskravet har vissa undantag, exempelvis avseende lokalkostnader, läkemedel och köpt vård. Beloppsmässigt motsvarar 1,5 procent 130,4 mnkr totalt för regionen. Alla intäktsfinansierade verksamheter har också ett effektiviseringskrav för att bidra till helheten och internt köpande verksamheters kostnadsnivå. När det gäller interna tjänster bygger detta på tillit och transparens i kalkyler och underlag samt uppföljning av kvalitet i leveranserna. Oppositionen har valt att ta bort effektiviseringskravet på valda nämnder.

Finansiella poster och pensioner

Region Hallands finansiella ställning är mycket god, vi har historiskt klarat att utöver den löpande driften även finansierat våra investeringar utan att behöva uppta några lån. Vi har placerade medel som totalt uppgår till cirka 4 286 mdkr per 2020-12-31, fördelade på två olika portföljer där syftet med den ena är att finansiera pensionsskulden med dess framtida pensionsutbetalningar till regionens anställda och pensionärer. Den andra portföljen är att betrakta som verksamhetsmedel eller överlikviditet med grund i ett skatteuttag som historiskt över tid överstigit regionens löpande driftkostnader.

I befintlig Mål och budget finns en intäktsbudget på 75 mnkr, vilket motsvarar förväntad avkastning samt reavinster vid omsättning. Nivån bygger på historiskt utfall över tid.

Övriga förändringar samt bokslutsanalys

Nedan beskrivs övriga större förändringar som ingår i de ekonomiska planeringsförutsättningarna, delvis grundade i uppdaterad extern fakta jämfört med befintlig Mål och budget och delvis i analys av strukturella över- och underskott i årsbokslutet för 2020.

- Regionens **pensionskostnader** grundar sig på prognoser från vår pensionsadministratör KPA. Därutöver har egna beräkningar gjorts med utgångspunkt främst från historiskt utfall. I den senaste prognosen från KPA per 2020-12-31 har både pensionsskulden och pensionskostnaderna nedreviderats något jämfört med Mål och budget.
- Den nya **hemsjukvårdsöverenskommelsen** med kommunerna i länet innebär en ökad årlig kostnad för regionen, 2022 med cirka 48 mnkr jämfört med gällande Mål och budget. Ersättningsbeloppet per kommun justeras årligen med år 2019 som bas genom uppräknings utifrån omsorgsprisindex (OPI) samt justering med demografisk effekt per kommun (40 procent av befolkningsförändringen för personer under 80 år och 60 procent av befolkningsförändringen för personer 80 år och äldre).
- Övriga förändringar i planeringsförutsättningarna 2022-2026 härleds till bokslutsanalysen, tidigare tagna beslut samt tekniska rättelser i planperioden.

Investeringar

Regionens årliga investeringsnivå behöver tydligt redovisas och värderas tillsammans med de förväntade konsekvenser investeringarna beräknas få på driftbudgeten. Investeringsplanen måste dessutom bedömas och prioriteras utifrån ett finansieringsperspektiv över tid, samt även vilken genomförandekapacitet som finns i regionen.

Det är av stor vikt att ha en långsiktig inriktning för lokalanvändandet i syfte att göra adekvata investeringar både avseende byggnadstekniken och för att kunna möta verksamheternas allt mer växande lokalbehov. Regionen har ett uppdrag att arbeta fram en lokalförsörjningsplan där denna långsiktiga plan arbetas fram, dock är det nödvändigt att utreda morgondagens hälso- och sjukvårdsstruktur, MHSS, för att ge vägvisning i detta arbete. Nuvarande planering när det gäller fastighetsinvesteringar bygger på den befintliga fastighetsutvecklingsplanen.

Förslaget till investeringsplan 2022–2026 specificeras i bilaga 2. Förslaget har hanterats utifrån ovan och innehåller totala investeringsnivåer. I tabellen nedan redovisas en sammanställning på investeringsplanen och avskrivningarna från beslutad Mål och budget 2021 samt den föreslagna investeringsplanen och avskrivningarna för 2022–2026.

År	Investeringsplan beslutad MoB 2021–2025	Avskrivningar beslutad MoB 2021–2025	Investeringsplan 2022–2026	Avskrivningar 2022–2026
2022	748 mnkr	411 mnkr	748 mnkr	396 mnkr
2023	617 mnkr	435 mnkr	754 mnkr	431 mnkr
2024	1 063 mnkr	451 mnkr	1 093 mnkr	468 mnkr
2025	1 006 mnkr	475 mnkr	1 033 mnkr	513 mnkr
2026	-	-	802 mnkr	554 mnkr

Utrymme för långsiktiga utökningar

Utifrån ovan givna ekonomiska planeringsförutsättningar, samt de finansiella målen grundade i att över tid ha **en hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning**, ges visst utrymme för långsiktiga utökningar. Det är av avgörande betydelse att regionen över tid långsiktigt kan finansiera ökade kostnader, det vill säga tillfälliga utrymme som ges enstaka år innebär inte automatiskt att dessa medel kan spenderas till långsiktiga satsningar.

År	Finansiellt resultatmål*
2022	214 mnkr

2023	220 mnkr
2024	227 mnkr
2025	236 mnkr
2026	244 mnkr

**2 procent av skatter, statsbidrag och utjämning.*

En sammanställning av förslag på nya behov från regionens verksamheter finns bifogade i bilaga 3.

Känslighetsanalys

Nedan visas den ungefärliga ekonomiska effekten av olika förändringar i de ekonomiska planeringsförutsättningarna

	Effekt (mnkr)
Skatteuttag 10 öre	+/- 82 mnkr
Generellt statsbidrag läkemedel 1 procent	+/- 11 mnkr
LPIK 0,5 procent	+/- 42 mnkr
Indexuppräknig verksamhetens utvecklingsbehov 0,5 procent	+/- 41 mnkr
Effektivisering 0,5 procent	+/- 41 mnkr

Resultatutjämningsreserv

Vi vill införa en resultatutjämningsreserv i Region Halland. Reserven används för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel med syfte att täcka sviktande skatteunderlag vid befarad eller konstaterad konjunkturedgång.

Resultatbudget

Resultatbudget, mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	1 728	1 737	1 746	1 755	1 766
Verksamhetens kostnader	-12 894	-13 490	-13 966	-14 485	-15 000
Avskrivningar	-396	-431	-468	-513	-554
Verksamhetens nettokostnader	-11 563	-12 186	-12 690	-13 244	-13 789
Skatteintäkter	9 289	9 651	9 994	10 386	10 801
Generella statsbidrag och utjämning	1 402	1 346	1 370	1 396	1 413
Statsbidrag läkemedel	1 160	1 218	1 278	1 342	1 410
Verksamhetens resultat	288	29	-47	-121	-166
Finansiella intäkter	75	75	75	75	75
Finansiella kostnader	-71	-99	-130	-146	-152
Resultatbudget efter finansiella poster	292	5	-102	-192	-242

Investeringsplan 2022-2026

Förvaltning	Redan beslutat	Total budget, mnkr	2022	2023	2024	2025	2026
RK	Kustnära vandringsled	4,0	1,3	1,4			
RK	FVIS	56,0	20,0	18,0			
Fastighet	HSV Byte kylmaskiner och VSKB-system	70,0	50,0	13,0			
Fastighet	Habiliteringen Berghem	59,1	30,0	23,1			
Fastighet	Katrineberg Larsagården, renovering	7,0	2,0				
Fastighet	Halmstad, ny ambulansstation	69,5	15,0				
	Summa redan beslutat:		118,3	55,5	0,0	0,0	0,0

Förvaltning	Nya behov	Total budget, mnkr	2022	2023	2024	2025	2026
ADH	Utrustning ny ambulansstation		2,0				
ADH	Nyinvestering med teknisk utrustning		2,4		1,2		2,5
ADH	Datortomograf Varberg			8,0			
ADH	Datortomograf PET/CT						21,0
HS	Cytostatikarobot		6,0				
HS	Narkotikaautomater			8,4			
HS	Intensivvårdsjournal IVA, Neonatal				13,0		
HS	Interventionslab för inläggning av pacemaker m m				7,0		
KS	Inköp av konst		0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
RGS	IT-utrustning, utökning virtuell miljö		3,0	3,0			1,0
RGS	Stådustrustning		0,5	0,5	0,5		
RK	Hållbar, robust ändamålsenlig bredbandsutbyggnad i Halland	30,0	5,0	10,0	15,0		
RK	Destruktionsanläggning för lustgas HSH, HSV		8,0				
RK	Laddstolpar		4,0				
	Summa nya behov:		31,5	30,5	37,3	0,6	25,1

Förvaltning	Nya behov Fastighet	Total budget, mnkr	2022	2023	2024	2025	2026
Fastighet	Hallands sjukhus Varberg, Höghuset 10/20/30/40-aggregaten	30,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Fastighet	Hallands sjukhus Varberg, 60/70-fläkt	65,0	36,5	28,5			
Fastighet	Hallands sjukhus Varberg, fjärrvärmedragning till samtliga UC	10,0	5,0	5,0			
Fastighet	Hallands sjukhus Halmstad, byte vent byggnad 202	13,5		1,5	6,0	6,0	
Fastighet	Hallands sjukhus Halmstad, byte vent byggnad 211, OP	33,8		0,8	8,3	8,3	8,3
Fastighet	Hallands sjukhus Halmstad, ny kylmaskin	31,0	1,0	15,0	15,0		
Fastighet	Hallands sjukhus, Tak och fasad (flera)	23,5	15,0	5,5			
Fastighet	Hallands sjukhus Halmstad, maskinparcsbyte, ytskikt etc Städcentralen	6,0	6,0				
Fastighet	Hallands sjukhus Halmstad, utbyte ducar samt uppkoppling mot Citect	16,7	6,7	4,0	4,0	2,0	
Fastighet	Hallands sjukhus Halmstad, åtgärder medicinska gaser	5,0	1,0	2,0	2,0		
Fastighet	Hallands sjukhus Halmstad, ytskiktsrenovering vårdavdelningar mfl	24,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Fastighet	Hallands sjukhus Halmstad, ytskiktsrenovering C-kök	12,0	4,0	4,0	4,0		
Fastighet	Hallands sjukhus Halmstad, utbyte låssystem	5,0	2,0	2,0	1,0		
Fastighet	Hallands sjukhus Halmstad, renovering avloppsstammar C1:an	61,0	1,0	20,0	20,0	20,0	
Fastighet	Hallands sjukhus Kungsbacka, nytt ställverk		10,0				
Fastighet	Regionens hus, ventilation och renovering omklädningsrum etc	15,0		8,0	5,0	2,0	
Fastighet	Tak, fasad och fönster övriga fastigheter (flera)	61,0	38,0	15,0	5,0		
Fastighet	Luftbehandling övriga fastigheter (flera)	27,0	17,0	10,0			
Fastighet	VC Laholm, totalrenovering	30,0	5,0	25,0			
Fastighet	VE Falkenberg byggnad 015, avlopp, toaletter, vent, tak, fönster	20,0	10,0	10,0			
Fastighet	Munkagård - vent, fjärrvärme, tak/solceller	13,0	13,0				
Fastighet	Munkagård - upprustning elevbostäder Fastarp, vent, och fjärrvärme	18,0	3,0	6,0	6,0	3,0	
Fastighet	Hallands sjukhus Varberg, upprustning och nyanläggning utemiljö	6,0	4,0	2,0			
Fastighet	Region Halland, Cykelförbättringar	5,0	2,0	1,0	1,0	1,0	
Fastighet	Laddinfrastruktur för parkeringsplatser	10,0	3,0	4,0	3,0		
Fastighet	Planeringsbyggnader	47,0	195,0	605,0	605,0	455,0	
Fastighet	Avgår ej nödv reinvid nybyggnation		-5,0	-25,0			
Fastighet	Övriga mindre projekt:						
Fastighet	Transportsystem och installationer		18,3	5,1	2,8	1,0	
Fastighet	Utemiljö		4,1	6,5	3,7	0,3	
Fastighet	Ytskiktsrenovering		8,0	2,0			
Fastighet	Övrigt		6,3	0,3	0,3	0,3	0,1
	Summa nya behov fastigheter:		268,9	362,1	701,0	657,8	472,4

Förvaltning	Reinvesteringar	Total budget, mnkr	2022	2023	2024	2025	2026
ADH	Med. teknisk utrustning		28,8	23,7	52,8	78,1	31,2
ADH	Bilar och andra transportmedel		14,8	15,0	15,8	16,2	16,7
ADH	Övriga maskiner och inventarier		4,0	0,3	0,4	1,0	0,0
HS	Med. teknisk utrustning		107,0	102,4	105,9	99,6	99,8
HS	Vårdutrustning (Re-och nyinvestering)		6,9	7,2	5,9	7,8	9,1
HS	IT- och utbildningsutrustning (Re- och nyinvestering)		2,2	4,8	3,7	3,5	2,6
HS	Övriga maskiner och inventarier		11,4	7,2	4,4	4,0	3,5
RGS	Bilar och andra transportmedel		1,2	0,0	0,0	0,0	2,0
RGS	IT- och teleutrustning		38,5	17,0	37,2	40,4	22,5
RGS	Köksutrustning		7,7	0,8	1,5	6,3	1,3
RGS	Städutrustning		0,9	0,2	0,1	0,6	0,7
RGS	Övriga maskiner och inventarier		2,8	1,7	2,0	1,4	1,6
RK	Möbler och utrustning, övrigt		1,8	0,5	0,5	0,5	0,5
RK	Larm och bevakning		9,7	3,4	3,4	3,4	2,9
KS	Undervisningsutr/övriga maskiner och inventarier		2,3	2,2	2,1	2,1	2,1
NSVH	Med. teknisk utrustning		14,3	14,8	14,3	14,3	12,8
PSH	Övriga maskiner och inventarier		5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Systemförv	IT-utrustning		5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Regiongem.	Oförutsett RH		10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
	Summa reinvesteringar:		274,2	221,2	270,1	299,2	229,2

Förvaltning	Reinvesteringar/löpande utbyten Fastighet	Total budget, mnkr	2022	2023	2024	2025	2026
Fastighet	Luftbehandling		3,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Fastighet	Styr och övervakning		3,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Fastighet	Övriga installationer		3,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Fastighet	Elinstallationer, ställverk, undercentraler etc		3,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Fastighet	Kanaler och ledningar		3,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Fastighet	Ytskikt och rumskomplettering		3,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Fastighet	Tak, fasad, fönster		3,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Fastighet	Utemiljö		3,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Fastighet	Generell pott för verksamhetsbehov		35,0	45,0	45,0	35,0	35,0
	Summa reinvesteringar/löpande utbyten Fastighet:		59,0	85,0	85,0	75,0	75,0

Investeringar totalt	2022	2023	2024	2025	2026
Summa redan beslutat	118,3	55,5	0,0	0,0	0,0
Summa nya behov	31,5	30,5	37,3	0,6	25,1
Summa nya behov fastighet	268,9	362,1	701,0	657,8	472,4
Summa reinvestering	274,2	221,2	270,1	299,2	229,2
Summa reinvestering fastighet	59,0	85,0	85,0	75,0	75,0
Summa investeringar totalt:	751,8	754,3	1 093,4	1 032,6	801,7

Nämndernas budgetramar 2022–2026

Fördelning av budget till nämnder, mnkr	2022	2023	2024	2025	2026
Patientnämnd	1	1	1	1	1
Gemensam nämnd Hemsjukvård och hjälpmedel	77	79	81	83	85
Revision	5	5	5	5	5
Driftnämnd Kultur och skola	157	167	177	187	196
Lokala nämnder	7	7	7	7	7
Hallandstrafiken	540	563	591	619	649
Regionstyrelsen	623	707	729	743	759
RH Systemförvaltning	100	103	106	110	113
RH Fastighetsförvaltning	9	9	10	10	10
RH Hälso- och sjukvårdsfinansiering	3 125	3 433	3 617	3 812	4 016
Driftnämnd Hallands Sjukhus	5 111	5 280	5 464	5 654	5 852
Driftnämnd Ambulans Diagnostik och Hälsa	703	727	750	774	799
Driftnämnd Psykiatri	770	803	837	871	911
Driftnämnd Närsjukvård	95	99	101	105	110
Regiongemensamt	240	203	213	262	275
Summa	11 563	12 186	12 690	13 244	13 789

RH Hälso- och sjukvårdsfinansiering	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
RH Finansiering vårdval och tandvård	1 627 702	1 742 622	1 801 424	1 866 072	1 933 262	2 002 624
RH Köpt vård och läkemedel	1 550 151	1 627 777	1 730 574	1 839 856	1 955 921	2 079 190
RH Övrig gemensam hälso- och sjukvård (inklusive riktade statsbidrag)	-87 221	-244 989	-99 467	-88 741	-76 988	-65 559
Budgetram	3 090 633	3 125 409	3 432 531	3 617 187	3 812 196	4 016 256
Summa prisuppräkning		87 864	102 899	110 126	115 553	121 393
Summa befolkningsökning/demografi		59 524	64 648	68 102	71 815	75 740
Summa verksamhetsutveckling		18 888	22 060	22 876	23 735	24 672
Summa tidigare beslutade förändringar		0	0	0	0	0
Summa tekniska förändringar 2022		-12 144	0	0	0	0
Summa nya ramförändringar 2022		-104 750	142 300	9 300	10 400	9 600
Summa effektivisering		-14 606	-24 785	-25 748	-26 495	-27 344
Summa förändring		34 776	307 122	184 656	195 009	204 060

Driftnämnd Hallands sjukhus	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Somatisk vård	4 247 698	4 387 511	4 520 752	4 666 058	4 816 068	4 970 956
Regionvård	635 973	669 044	703 834	740 434	778 936	819 441
Tandvård	53 743	54 107	55 677	57 515	59 386	61 317
Budgetram	4 937 413	5 110 662	5 280 263	5 464 007	5 654 390	5 851 713
Summa prisuppräknning		111 123	128 157	150 163	155 417	160 899
Summa befolkning/demografi		58 560	57 765	59 776	62 001	64 320
Summa verksamhetsutveckling		41 865	42 486	43 696	45 101	46 557
Summa tidigare beslutade förändringar		3 309	2 150	0	0	0
Summa tekniska förändringar 2022		204	0	0	0	0
Summa nya ramförändringar 2022		24 069	6 133	0	0	0
Summa effektivisering		-65 882	-67 089	-69 891	-72 136	-74 452
Summa förändring		173 249	169 601	183 743	190 383	197 323

Driftnämnd Ambulans diagnostik och hälsa	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Medicinsk service	26 812	27 377	27 902	28 547	29 210	29 891
Hälsa och funktionsstöd	302 294	330 909	344 839	355 828	367 171	378 881
Ambulanssjukvård	335 379	344 754	354 576	366 022	377 837	390 033
Budgetram	664 484	703 040	727 317	750 396	774 218	798 805
Summa prisuppräknning		13 954	16 873	20 239	20 885	21 552
Summa befolkning/demografi		6 645	6 903	7 100	7 329	7 566
Summa verksamhetsutveckling		6 645	6 903	7 100	7 329	7 566
Summa tidigare beslutade förändringar		0	0	0	0	0
Summa tekniska förändringar 2022		-204	0	0	0	0
Summa nya ramförändringar 2022		21 711	4 500	0	0	0
Summa effektivisering		-10 195	-10 902	-11 359	-11 722	-12 096
Summa förändring		38 556	24 277	23 080	23 821	24 587

Driftnämnd Psykiatri	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Psykiatrisk verksamhet	704 691	769 541	802 801	837 175	871 415	911 367
Budgettram	704 691	769 541	802 801	837 175	871 415	911 367
Summa prisuppräknig		14 799	18 142	21 801	22 540	23 305
Summa befolkning/demografi		7 047	7 559	7 786	8 050	8 323
Summa verksamhetsutveckling		7 047	7 559	7 786	8 050	8 323
Summa tidigare beslutade förändringar		0	0	0	0	0
Summa tekniska förändringar 2022		0	0	0	0	0
Summa nya ramförändringar 2022		35 958	0	-3 000	-4 400	0
Summa effektivisering		0	0	0	0	0
Summa förändring		64 850	33 259	34 374	34 241	39 951

Driftnämnd Närsjukvård	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Vårdcentralen Halland (särskilda uppdrag*)	15 151	34 494	35 315	36 158	37 022	37 912
Palliativ vårdavdelning	14 421	15 188	15 906	16 647	17 412	18 202
Tandvård inkl tandreglering	46 336	52 000	53 802	54 411	56 920	60 065
Budgetjustering	-6 196	-6 196	-6 196	-6 196	-6 196	-6 196
Budgettram	69 713	95 486	98 827	101 020	105 159	109 984
Summa prisuppräknig		1 447	2 246	2 517	2 577	2 654
Summa befolkning/demografi		671	723	744	764	788
Summa verksamhetsutveckling		671	723	744	764	788
Suma tidigare beslutade förändringar		380	0	0	0	0
Summa tekniska förändringar 2022		15 301	0	0	0	0
Summa nya ramförändringar 2022		7 304	-350	-1 813	34	594
Summa effektivisering		0	0	0	0	0
Summa förändring		25 773	3 341	2 193	4 138	4 825

Gemensam nämnd Hemsjukvård och hjälpmedel	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Budgetram	75 233	76 813	78 657	80 859	83 123	85 451
Hjälpmedelsverksamhet	75 233	76 813	78 657	80 859	83 123	85 451
Summa Prisuppräknig		1 580	1 844	2 202	2 264	2 327
Prisuppräknig		1 580	1 844	2 202	2 264	2 327
Total förändring		1 580	1 844	2 202	2 264	2 327

Patientnämnd	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Budgetram	982	1 003	1 027	1 056	1 085	1 115
Patientnämnd	982	1 003	1 027	1 056	1 085	1 115
Summa prisuppräknig		21	24	29	30	30
Prisuppräknig		21	24	29	30	30
Total förändring		21	24	29	30	30

Revision	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Budgetram	5 400	5 400	5 400	5 400	5 400	5 400

Hallandstrafiken AB	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Budgetram	508 846	539 709	563 456	590 502	618 846	648 551
Summa prisuppräknig		10 686	12 953	15 777	16 534	17 328
Summa befolkning/demografi		5 088	5 397	5 635	5 905	6 188
Summa verksamhetsutveckling		5 088	5 397	5 635	5 905	6 188
Summa tidigare beslutade förändringar		0	0	0	0	0
Summa tekniska förändringar 2022		0	0	0	0	0
Summa nya ramförändringar 2022		10 000	0	0	0	0
Summa effektivisering		0	0	0	0	0
Summa förändring		30 863	23 747	27 046	28 344	29 705

Lokala nämnder	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Budgetram	6 901	6 993	7 107	7 251	7 398	7 548
Lokal nämnd Hylte	1 095	1 110	1 128	1 151	1 174	1 198
Lokal nämnd Laholm	1 095	1 110	1 128	1 151	1 174	1 198
Lokal nämnd Halmstad	1 190	1 206	1 225	1 250	1 276	1 301
Lokal nämnd Falkenberg	1 141	1 156	1 175	1 199	1 223	1 248
Lokal nämnd Varberg	1 190	1 206	1 225	1 250	1 276	1 301
Lokal nämnd Kungsbacka	1 190	1 206	1 225	1 250	1 276	1 301
Summa prisuppräkning		145	168	199	203	207
Summa effektivisering		-53	-54	-55	-56	-57
Total förändring		92	114	144	147	150

Driftnämnd Kultur och skola	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skolverksamhet	36 505	40 202	41 913	43 863	45 906	48 047
Kulturverksamhet	106 591	116 911	124 755	133 443	141 049	147 819
Budgetram	143 096	157 113	166 669	177 306	186 954	195 866
Summa prisuppräkning		3 005	3 740	4 630	4 928	5 198
Summa befolkning/demografi		1 431	1 558	1 654	1 760	1 857
Summa verksamhetsutveckling		1 431	1 558	1 654	1 760	1 857
Summa tidigare beslutade förändringar		0	700	700	1 200	0
Summa tekniska förändringar 2022		0	0	0	0	0
Summa nya ramförändringar 2022		6 850	2 000	2 000	0	0
Summa effektivisering		0	0	0	0	0
Summa förändring		12 717	9 556	10 638	9 648	8 911

RH Systemförvaltning	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
RH Systemförvaltning	87 458	99 732	102 625	106 011	109 510	113 123
Budgetram	87 458	99 732	102 625	106 011	109 510	113 123
Summa prisuppräknig		1 837	2 394	2 873	2 968	3 066
Summa befolkning/demografi		875	997	1 026	1 060	1 095
Summa verksamhetsutveckling		875	997	1 026	1 060	1 095
Summa tidigare beslutade förändringar		0	0	0	0	0
Summa tekniska förändringar 2022		0	0	0	0	0
Summa nya ramförändringar 2022		10 000	0	0	0	0
Summa effektivisering		-1 312	-1 496	-1 539	-1 590	-1 643
Summa förändring		12 274	2 892	3 387	3 498	3 614

RH Fastighetsförvaltning	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Fastighetsförvaltning	8 413	9 056	9 315	9 626	9 947	10 278
Budgetram	8 413	9 056	9 315	9 626	9 947	10 278
Summa prisuppräknig		213	259	311	321	331
Summa tidigare beslutade förändringar		-973	0	0	0	0
Summa tekniska förändringar 2022		1 403	0	0	0	0
Summa nya ramförändringar 2022		0	0	0	0	0
Summa förändring		643	259	311	321	331

Regionstyrelsen	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Regionkontoret	300 533	388 057	454 440	465 169	477 230	492 635
Förtroendevalda och oförutsett	44 383	48 223	50 203	50 402	51 606	52 844
RH Utvecklingsmedel	136 557	186 397	202 490	213 600	213 714	213 831
Budgetram	481 473	622 677	707 132	729 171	742 550	759 309
Summa prisuppräknig		7 230	10 386	14 034	14 343	14 717
Summa befolkning/demografi		3 005	3 881	4 544	4 652	4 772
Summa verksamhetsutveckling		3 005	3 881	4 544	4 652	4 772
Summa tidigare beslutade förändringar		24 600	43 000	-4 000	-3 000	0
Summa tekniska förändringar 2022		-4 559	0	0	0	0
Summa nya ramförändringar 2022		112 885	30 000	10 000	0	0
Summa effektivisering		-4 963	-6 692	-7 084	-7 267	-7 502
Summa förändring		141 204	84 455	22 039	13 379	16 760

RH Regiongemensamt	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Regiongemensamma kostnader	267 343	240 412	202 801	212 632	262 297	274 613
Budgetram		240 412	202 801	212 632	262 297	274 613

Bilaga 4 Ersättningsnivåer i Vårdval Halland närsjukvård

Budget och ersättningsnivåer i Vårdval Halland närsjukvård 2022 bereds och beslutas tillsammans med Mål & budget 2022.

Avtalsvillkor och beskrivning av den ekonomiska ersättningsmodellen återfinns i uppdragsbeskrivning och förfrågningsunderlag för Vårdval Halland närsjukvård.

Sammanfattning av förändringar inför 2022

Varje år revideras ersättningen i Vårdval Halland närsjukvård enligt följande:

- Hälso- och sjukvårdspengen beräknas utifrån föregående års beslutade nivå och justeras med befolkningsförändringar, uppräkningsindex enligt landstingsprisindex (LPIK) och förändringar i modell och åtagande.
- ST-läkarersättningen följer beslutad modell och lönekostnad för en ST-läkare.

Ersättningsnivåer ST-läkarersättning

Region Halland ersätter leverantören för ST-läkaruppdraget. Ersättningen 2022 är baserad på en beräknad genomsnittlig lönekostnad för en ST-läkare på 81 000 kronor per månad.

Ersättningen baseras på en trappa utifrån var ST-läkaren befinner sig i utbildningen:

2022	Månad	Procent	Ersättning (kr)
År 1	1-12	75%	60 750
År 2	13-24	60%	48 600
År 3	25-36	50%	40 500
År 4	37-48	35%	28 350
År 5	49-60	30%	24 300

Ersättningen baseras på beräknad utbildningstid. En läkare som har en specialistexamen startar på en lägre ersättningsnivå enligt ovan.

När ST-läkaren är placerad utanför vårdenhetens organisation, exempelvis vid en sjukhusklinik, ersätter Region Halland vårdenheten med 100 % av den beräknade lönekostnaden enligt ovan (81 000) per månad för heltidstjänstgöring.

Hälso- och sjukvårdspeng 2022

Hälso- och sjukvårdspengen för 2022 uppgår till **3 418** kronor per hälso- och sjukvårdspoäng. 90 procent är riskjusterad för förväntad vårdtyngd i den listade populationen hallänningar utifrån ålder och kön, 10 procent är riskjusterad baserat på socioekonomiska variabler.

2022

Rad	Justeringspost	Totalt (Mnkr)	Per Poäng (kr)
1	Hälso- och sjukvårdspeng*	1 155,5	3 320
2	Indexuppräknig	24,1	69
3	Verksamhetsutveckling	11,5	33
4	Grön rehab	5,0	14
5	Kostnadseffektivisering	-6	-18
6	Hälso- och sjukvårdspeng	1 190,1	3 418

1. Hälso- och sjukvårdspeng

Justerat för demografi och befolkningsökning, 2022 års värden. Ökningen uppgår till 8,2 mnkr.

2. Indexuppräknig

Indexuppräknig sker med senast fastställda LPIK (Landstingsprisindex), 2,1% och uppgår 2022 till 24 mnkr.

3. Verksamhetsutveckling

Årlig satsning på verksamhetsveckling på 1 %, motsvarande 11,5 mnkr för 2022.

4. Grön rehab

Tillskjutna medel till vårdcentralerna för Grön rehab motsvarande 5 mnkr. Kostnadsansvaret flyttas till vårdcentralerna.

5. Kostnadseffektivisering

I 2021 års plan för 2021 var kostnadseffektiviseringen 1%. Till 2022 års budget uppgår denna effektivisering till 0,5 %.

Ändring av viktlista

Med anledning av införandet av Grön Rehab i Hälso – och sjukvårdspengen behöver medlen även riktas till de grupper som innefattas. Dvs. åldersgrupp 15-69 år.

Viktlistan förändra därmed enligt följande

	Viktlista före ändring		Viktlista efter ändring		Förändring	
	Kvinna	Man	Kvinna	Man	Kvinna	Man
0-1	2,26	2,28	2,25	2,27	- 0,01	- 0,01
2-5	1,53	1,54	1,52	1,53	- 0,01	- 0,01
6-14	0,60	0,59	0,60	0,59	- 0,00	- 0,00
15-29	0,58	0,49	0,58	0,49	0,00	0,00
30-44	0,64	0,52	0,64	0,52	0,00	0,00
45-59	0,73	0,60	0,73	0,60	0,00	0,00
60-69	1,31	1,21	1,31	1,21	0,00	0,00
70-79	1,94	1,88	1,93	1,87	- 0,01	- 0,01
80+	2,77	2,80	2,76	2,79	- 0,01	- 0,01

Ersättning för enstaka akuta besök av patient från annan vårdenhet

Vård av patient som är folkbokförd i Halland, som är listad på en annan vårdenhet i Halland, ersätts enligt prislistan för enstaka akuta besök som årligen fastställs av Region Halland.

För 2022 gäller följande:

Besökskategori	Besöksersättning	Kommentar
	(exkl. patientavgift)	
Läkare	450 kr	Inkl. medicinsk service
Psykolog	600 kr	
Kurator, arbetsterapeut	500 kr	
Sjuksköterska, distriktssköterska	300 kr	
Fysioterapeut, normalbesök	240 kr	Naprapat likställs med fysioterapeut.
Fysioterapeut, särskilt omfattande besök	600 kr	Minimum 40 minuter direkt patientkontakt. Särskilt kompetenskrav och krav på godkännande föreligger.
Fysioterapeut, gruppbesök	100 kr	Gruppbesök, en eller flera personal träffar flera patienter vid samma tillfälle.
Avgiftsbelagd provtagning	50 kr	Mellanliggande provtagning
Avgiftsfri provtagning	150 kr	Provtagning i samband med betalt läkarbesök, eller med ordination från annan vårdenhet.
Ej legitimerad personal	0 kr	
Övriga yrkeskategorier	400 kr	Krav på legitimation föreligger
Distanskontakt		Ersättning som vid fysiskt besök

Finansiering av olika verksamheter inom Region Halland

Ersättningsformer i Region Halland

Nedanstående tabell beskriver hur verksamheterna i Region Halland får sin ersättning

Verksamhetsområde	Nettokostnadsbudget (Anslag)	Annan ersättning
Hälsa- och sjukvård		
Vårdval Halland	Budgetram för palliativ vårdavdelning samt särskilda uppdrag inom primärvården	Vårdvalet i Halland ersätts enligt "vårdvalsmodellen"
Psykiatri	Budgetram för allmän psykiatri och remitterad rättspsykiatri	Vårdval psykiatri ersätts enligt "vårdval specialiserad vård"
Folktandvård		Tandvårdstaxa
Somatisk vård	Budgetram för både mottagningsverksamhet och slutenvård	Vårdval specialiserad vård hud ersätts enligt "vårdval specialiserad vård"
Somatisk vård-ambulansverksamhet, 1177 sjukvårdsrådgivning, sjuktransport, Hälsa- och funktionsstöd	Budgetram	
Diagnostik		Intäkter från köpande enheter
Kultur och skola		
Folkhögskolor och naturbruksbruksgymnasiet	Budgetram för folkhögskola Budgetram för internatersättning naturbruksgymnasiet	Statligt bidrag Interkommunala ersättningar
Kultur	Budgetram	Statligt bidrag
Regional utveckling	Budgetram	Statligt anslag för regionala tillväxtåtgärder exempelvis företagsstöd, 14,8 mnkr. Statliga medel för regional infrastrukturplan 2018-2029, 1,3 mdkr. Nationella utlysningar från Tillväxtverket, Vinnova. EU-projekt.
Politisk verksamhet	Budgetram	
Kollektivtrafik	Budgetram	Biljettintäkter
Interna serviceverksamheter		Intäkter från köpande enheter